

Fantasiekaarten en kaarten van Sint Oedenrode

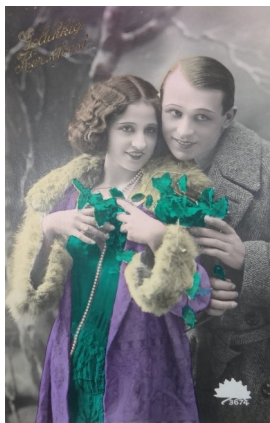
Al ruim 30 jaar verzamelt Ad van Hastenberg uit Sint-Oedenrode kaarten. Het is misschien wel 30 jaar geleden dat hij de eerste kaarten vond op een rommelmarkt in België. Hij vond de kaarten heel mooi en romantisch. In die tijd bezocht hij regelmatig Belgische rommelmarkten en zijn verzameling groeide gestaag. De kaarten werden fantasiekaarten genoemd. Hij schat dat hij 300 à 400 verschillende kaarten in zijn verzameling heeft.

Eigenlijk is de naam fantasiekaarten vreemd, want je zou dan afbeeldingen van bijvoorbeeld sprookjesfiguren verwachten, maar de afbeeldingen zijn voornamelijk zwart-witfoto's. Meestal zijn de foto's gedeeltelijk ingekleurd en volgens Ad is dat met Ecoline gebeurd. Ecoline is een vloeibare waterverf, die soms ook als een soort inkt gebruikt wordt. De oudste kaarten in de verzameling van Ad zijn eind 1800 verstuurd en de jongste kaarten zijn van rond 1945. Een zoektocht op internet maakte duidelijk dat deze kaarten inderdaad over het algemeen fantasiekaarten worden genoemd, want onder die naam kwam ik diverse vernoemingen en afbeeldingen tegen.

De leukste kaart in zijn verzameling vindt Ad de kaart "Postzegeltaal". Op de kaart staat ook een gedeeltelijk ingekleurde zwart-witfoto met daaromheen allemaal afbeeldingen van postzegels. De postzegels staan allemaal in verschillende standen op de kaart en iedere stand zou een gevoel uitdrukken. Als je bijvoorbeeld de postzegel op zijn kop plakt dan betekent dat "voor altijd de Uwe". De op de kaart afgebeelde postzegels zijn uitgegeven van 1924 t/m 1926.

Hoewel Ad de kaarten dus meestal op Belgische rommelmarkten kocht zijn de kaarten ook uit Nederland en Frankrijk afkomstig. Ad vertelde dat op de meeste kaarten geen postzegels meer zitten. Vroeger mocht je aan de achterkant van de kaart alleen het adres van de ontvanger zetten. De lijntjes voor het adres gingen over de hele breedte van de kaart. Als je een extra bericht op de kaart wilde zetten dan was er meer porto verschuldigd. Daarom werd vaak op de plaats van de postzegel in het heel klein een extra berichtje gezet. De postzegel moest dan afgeweekt worden om het bericht te kunnen lezen. Een andere mogelijkheid was om aan de voorkant van de kaart nog tekst te zetten. Daar mocht je wel op de witte randen nog wat schrijven. Militairen hoefden geen postzegel op een kaart te plakken. Als zij hun registratienummer op de kaart zetten, was een postzegel niet nodig.

De kaarten in de verzameling van Ad zijn van allerlei merken. Er zijn onder andere kaarten bij met de merknaam EKO, ABC, Jung, WAI, Weco en Leo. Vooral op de afbeelding hiernaast kun je goed zien dat de kaarten ingekleurd werden. Op de kaarten staan dezelfde man en vrouw, met dezelfde kleding aan. Op 1 kaart is de jas oranje en op de andere kaart paars. Ad heeft hele series kaarten die zo erg op elkaar lijken en ook hetzelfde nummer hebben (zoals hier onder de waai-er staat), maar toch zijn ze allemaal verschillend. Soms is de pose net iets anders of ze hebben meer of minder bloemen vast, of de kleuren zijn anders. Onlangs heeft hij door een mooie ruil flink wat kaarten aan zijn verzameling toe kunnen voegen. Mede daardoor heeft hij op dit moment toch behoorlijk wat dubbelen om bijvoorbeeld te kunnen ruilen.

Naast zijn verzameling fantasiekaarten heeft Ad ook een mooie verzameling kaarten van Sint-Oedenrode. Daar zitten heel oude en zeldzame kaarten tussen. De moderne gekleurde kaarten daar vindt Ad niet zoveel aan. Het gaat hem voornamelijk om de herinnering aan vroeger. Zelf is hij aan de Dommel opgegroeid en vooral kaarten die aan die tijd herinneren hebben zijn voorkeur. Aan de Dommel heeft hij 28 jaar gewoond en er leren, zwemmen, schaatsen, stropen, vissen en hij is er bijna verdronken. Het was bijzonder om op 1 van de kaarten te zien dat Sint-Oedenrode ooit nog een tram heeft gehad.

Verzamelbeurs

Als u meer van deze verzameling wilt zien, of weten, kom dan op zondag 23 maart 2014 naar de verzamelbeurs in Eerde, daar laat Ad Hastenberg zijn verzameling fantasiekaarten en kaarten van Sint-Oedenrode zien. Als u nog iets heeft liggen voor Ad breng het dan voor hem mee.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Oost-Brabant van De Verzamelaar